

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 201/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TAJANA, s.r.o.**, Dukelská 58/65, Giraltovece, zastúpenej JUDr. Jozefom Tarabčákom, advokátom, Hlavná 13, Prešov, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 3K/271/1999 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 3K/271/1999 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 3K/271/1999 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadost'učinenie **1 000 eur**, ktoré je Krajský súd v Košiciach **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Košiciach **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **824,72 eur** a zaplatiť ich jej advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v konkurznom konaní s tým, že krajskému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prietáhov. Žiada priznať finančné zadost'učinenie 10 000 eur.

2. Krajský súd v roku 2000 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu, ktorého veriteľom je sťažovateľ. Následne prebehlo viacero súdnych konaní, ktoré sa týkali majetku úpadcu, pričom posledné skončilo v roku 2023. V apríli 2025 krajský súd vyzval správcu na predloženie konečnej správy a na jeho žiadosť nariadil jeho výsluch na august 2025, ktorý bol však následne na žiadosť správcu odročený. V septembri 2025 krajský súd opätovne vyzval správcu pod hrozbou poriadkovej pokuty na predloženie konečnej správy. Z dôvodu nepredloženia konečnej správy v novembri 2025 krajský súd uložil správcovi poriadkovú pokutu. V januári 2026 krajský súd znova pod hrozbou pokuty vyzval správcu na predloženie konečnej správy. Po výzve krajského súdu vo februári 2026 na odstránenie nedostatkov konečnej správy správca v marci 2026 predložil konečnú správu, ktorú krajský súd zverejnil v apríli 2026.

3. Sťažovateľka zdôrazňuje, že o uspokojení jej pohľadávok nebolo dosiaľ rozhodnuté, pričom činnosť súdu vykazuje znaky neefektívnosti. Je toho názoru, že krajský súd nedostatočne dohliadal na činnosť správcu a ukladané opatrenia nevedli k tomu, aby súd mal prehľad o hospodárení správcu s majetkom úpadcu. Uvádza, že pre absenciu rozhodnutia o konečnej správe je v právnej neistote o výške uspokojenia svojich pohľadávok z rozvrhu výťažku.

4. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že priebeh konkurzného konania závisí od činnosti správcu a je podmienený koncom sporov súvisiacich s konkurzným konaním. Krajský súd uviedol, že v priebehu konkurzného konania využil vo vzťahu k správcovi všetky možnosti na vylúčenie priesťahov v konaní.

II.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Miera a povaha zodpovednosti konkurzného súdu za postup správcu konkurznej podstaty je daná rozsahom jeho oprávnení, ktoré mu zákon vo vzťahu k tomuto subjektu konkurzného konania priznáva. O priesťahoch v konkurznom konaní možno hovoriť vtedy, ak súd vôbec nevyužije vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty tie prostriedky, ktorých účelom je zabezpečenie účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konkurzného konania, prípadne ak k ich použitiu siahne až vtedy, keď je ich účinok na dosiahnutie tohto účelu minimalizovaný alebo vylúčený (III. ÚS 696/2025, I. ÚS 57/97, III. ÚS 199/02).

7. Konania súvisiace alebo vyvolané konkurzným konaním boli právoplatne ukončené v marci 2023. Napriek tomu, že konkurzný správca informoval súd o podaní ústavnej sťažnosti, ktorá sama osebe nepredstavuje mimoriadny opravný prostriedok, súd viac ako dva roky v konkurznom konaní nevykonával žiaden úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu konkurzného konania. Vo veci bol krajský súd činný až potom, ako ho správca informoval o odmietnutí ústavnej sťažnosti. V postupe súdu je obdobie nečinnosti v čase od právoplatného skončenia všetkých konaní súvisiacich s konkurzným konaním. Následné podstatné predĺženie napadnutého konania bolo spôsobené aj neefektívnym a nehospodárnym postupom správcu. Krajský súd v rámci svojej právomoci síce vykonával vo vzťahu k správcovi procesné úkony v podobe opakovaných výziev a uloženia poriadkovej

pokuty, nezabezpečil však rýchly a efektívny postup v konaní. Krajský súd vyzval v apríli 2025 správcu na predloženie konečnej správy, no správca túto predložil až v marci 2026.

8. Účelom konkurzného konania je aspoň pomerné uspokojenie nárokov jednotlivých veriteľov úpadcu, zdôrazňuje osobitný význam jeho ukončenia v primeranom čase, ktorý vyplýva jednak z mimoriadne vysokej právnej neistoty veriteľov a jednak z dôvodu hroziacej devalvácie hodnoty majetku úpadcu a z neho získaného výťažku (II. ÚS 375/2017). Preto postupom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a obsahovo zhodného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Krajskému súdu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prietahov.

9. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušenia základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k tomu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). S prihliadnutím na postup súdu, správanie sťažovateľky, predmet sporu a celkovú dĺžku konania bolo sťažovateľke priznané finančné zadost'učinenie 1 000 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jej návrhu vyhovené. Osobitne bolo zohľadnené, že ku dňu rozhodovania ústavného súdu už bola zverejnená konečná správa správcu, ktorá v prípade jej schválenia krajským súdom bude podkladom pre vydanie rozvrhového uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o konečnom uspokojení pohľadávky sťažovateľky.

10. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 396,50 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 15,86 eur) predstavuje 824,72 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu